

EURÓPSKY PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument na schôdzu

A8-0159/2015

12.5.2015

SPRÁVA

o vplyve vývoja na európskych trhoch v oblasti obrany na bezpečnostné
a obranné spôsobilosti v Európe
(2015/2037(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajkyňa: Ana Gomes

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko (*):
Ildikó Gáll-Pelcz, Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITELĽA (*)..	14
MENŠINOVÉ STANOVISKO	20
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	21

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o vplyve vývoja na európskych trhoch v oblasti obrany na bezpečnostné a obranné spôsobilosti v Európe (2015/2037(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na hlavu V Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ),
- so zreteľom na závery Európskej rady z 19. – 20. decembra 2013 o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike,
- so zreteľom na závery Rady z 18. novembra 2014 o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. júla 2013 s názvom Smerom ku konkurencieschopnejšiemu a efektívnejšiemu odvetviu obrany a bezpečnosti (COM(2013)0542) a súvisiaci vykonávací plán z 24. júna 2014 (COM(2014)0387),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES zo 6. mája 2009 o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva¹,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES²,
- so zreteľom na spoločnú pozíciu Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu,
- so zreteľom na Politický rámec pre systematickú a dlhodobú obrannú spoluprácu, ktorý Rada prijala 18. novembra 2014,
- so zreteľom na rámcové dojednanie o bezpečnosti dodávok medzi podpísanými členskými štátmi, ktoré prijal Riadiaci výbor Európskej obrannej agentúry (EDA) v novembri 2013, a súvisiaci kódex správania pri stanovovaní priorít, ktorý prijal Riadiaci výbor Európskej obrannej agentúry v máji 2014,
- so zreteľom na uznesenia z 21. novembra 2013 o európskej obrannej technologickej a priemyselnej základni³ a zo 14. decembra 2011 o vplyve finančnej krízy na sektor

¹ Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 216, 20.8.2009, s. 76.

³ Prijaté texty, P7_TA(2013)0514.

obrany v členských štátoch EÚ¹,

- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výbor pre zahraničné veci a stanovisko Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (A8-0159/2015),
- A. keďže právne predpisy o európskom trhu v oblasti obrany sa zaviedli v rámci obranného balíka z roku 2009 a 28 členských štátov transponovalo nové predpisy do svojich vnútroštátnych právnych poriadkov; keďže podstatou týchto nových právnych predpisov je zavedenie regulačného rámca vychádzajúceho z transparentnosti, nediskriminácie a hospodárskej súťaže, ktorý rieši špecifickosti obranného odvetvia;
- B. keďže členské štáty súhlasili s tým, že treba vytvoriť európsky trh pre obranné zariadenia a služby; keďže Európska rada dokonca požadovala zavedenie celoeurópskeho režimu bezpečnosti dodávok; keďže primerané schopnosti a dodávky zariadenia a strategická autonómia EÚ sú mimoriadne dôležité pre bezpečnosť Únie, ako aj jej susedov;
- C. keďže úspech mierových a bezpečnostných misií SBOP závisí do značnej miery od ich schopnosti rýchlej a okamžitej reakcie, a kľúčovým aspektom je teda potreba dosiahnuť skutočný európsky trh v oblasti obrany s cieľom odstrániť duplicitu a znížiť mieru byrokracie;
- D. keďže nedostatočná konsolidácia, nákladová efektívnosť a transparentnosť na európskych trhoch v oblasti obrany znamená, že vonkajšia závislosť európskeho obranného sektora by mohla ďalej rásť, a to v čase mnohonásobných a priamych ohrození európskej bezpečnosti, ktoré od skončenia studenej vojny nabrali nebývalé rozmery;
- E. keďže v posledných rokoch alarmujúco klesli investície do výskumu a technológií v obranných sektoroch všetkých členských štátov, ako aj spoločné investície do výskumu a technológií v obrannom sektore v rámci európskej spolupráce;

Vývoj na trhoch v oblasti obrany ohrozuje európsku autonómiu

1. je aj naďalej vážne znepokojený rozsiahlymi a značne nekoordinovanými škrtmi v obranných rozpočtoch väčšiny členských štátov; zdôrazňuje, že škrt v obranných rozpočtoch oslabujú obranschopnosť členských štátov a EÚ a vyvolávajú pochybnosti o úrovni pripravenosti zaistiť vnútroštátnu a európsku bezpečnosť; zastáva názor, že tieto nekoordinované škrt v spojení so štrukturálnymi problémami a nespravodlivými a netransparentnými praktikami ohrozujú Úniu, a to upúšťaním od strategických aktív a schopností a stratou príležitostí, ktoré by koordinácia obranných politík a

¹ Ú. v. EÚ C 168 E, 14.6.2013, s. 9.

zhromažďovanie a spoločné využívanie obranných aktív mohla priniesť, čo sa týka zaistenia prosperity a mieru v EÚ v súlade s článkom 21 Zmluvy o Európskej únii, bezpečnosti dodávok a obrany jej občanov a záujmov;

2. je hlboko znepokojený vlnou ozbrojených konfliktov, krízami s nízkou intenzitou, hybridnou vojnou a vojnou vedenou v zastúpení, zlyhaním štátu, nestabilitou a rozsiahlym porušovaním ľudských práv v bezprostrednom susedstve EÚ, ako aj hrozbou terorizmu vnútri aj mimo EÚ; je presvedčený, že súčasné bezpečnostné hrozby sú spoločné pre celú EÚ a mali by sa riešiť jednotným a koordinovaným spôsobom, a to zhromažďovaním a spoločným využívaním civilných a vojenských zdrojov; v tejto súvislosti je jednoznačne presvedčený, že je veľmi dôležité, aby sa neplýtvalo zdrojmi, a že má zásadný význam, aby sa lepšie využívali peniaze daňových poplatníkov a aby sa pokročilo pri vytváraní európskeho trhu s obranným zariadením a rozvíjaní konkurencieschopnej európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (EDTIB), ktorá bude schopná vytvárať synergie prostredníctvom zvýšenej cezhraničnej koordinácie a zabezpečenia potrebných kapacít pre SBOP; je tiež presvedčený, že to bude mať zásadný význam pre zvýšenie efektivity a nákladovej efektívnosti európskych opatrení v rámci operácií NATO na zaistenie bezpečnosti a stability v Európe a jej susedstve;
3. preto je znepokojený pomalým tempom a nedôslednosťou vykonávania smerníc obranného balíka z roku 2009 členskými štátmi a vyzýva Komisiu, aby prijala osobitné opatrenia na zabezpečenie riadneho vykonávania týchto smerníc, a to prostredníctvom monitorovania vnútroštátnych transpozícií, s cieľom vyhnúť sa narušeniam trhu; uznáva, že zavádzanie nových právnych predpisov je zdĺhavým procesom, ale upozorňuje, že nesprávne a rozptýlené uplatňovanie spôsobuje hrozbu vytvorenia zlých noriem praxe, čím sa ohrozuje dosiahnutie cieľov, ktoré sa v smerniciach vysvetľujú, čo znamená, že sa ohrozuje zavedenie európskeho trhu s obranným zariadením a oslabuje vývoj EDTIB; zdôrazňuje, že obranný balík by mal prispieť aj k vytváraniu podnetov pre obrannú spoluprácu v Európe, a vyzýva Komisiu a EDA, aby v tomto smere úzko spolupracovali; s poľutovaním pripomína, že spoločné obstarávanie v obrannom sektore stagnuje, a v posledných rokoch sa dokonca zredukovalo;
4. upozorňuje na riziká vonkajšej závislosti európskeho obranného odvetvia v čase čoraz zložitejšieho a problematickejšieho bezpečnostného prostredia; upozorňuje predovšetkým na kombináciu nekoordinovaných rozpočtov členských štátov na obranu, pokračujúcej roztrieštenosti trhu napriek novým predpisom o vnútornom trhu, čoraz väčšej závislosti obranného priemyslu od vývozu mimo EÚ a rastúcich zahraničných investícií do európskeho obranného sektora v niektorých krajinách, čo by mohlo viesť k nedostatočnej transparentnosti a k slabnejšej kontrole nad strategickými štátnymi a európskymi obrannými odvetviami, aktívami a technológiami;
5. domnieva sa, že osobitná pozornosť by sa mala venovať vplyvu určitých projektov na autonómiu a nezávislosť EÚ, napríklad spolupráci s Ruskom v citlivých oblastiach, ako je vypúšťanie satelitov pomocou rakiet Sojuz a strategická letecká preprava; zdôrazňuje,

že je potrebné, aby členské štáty vykonali prednostné preskúmanie svojho vojenského/obranného priemyslu a poskytli stimuly pre ich rozvoj, a to v rozsahu prípustnom podľa právnych predpisov EÚ;

6. zdôrazňuje, že vysoko konkurencieschopná, moderná a integrovaná európska stratégia priemyselnej obrany je nevyhnutná na zabezpečenie obranných schopností Európy a mala by pozitívny nepriamy vplyv na iné súvisiace hospodárske odvetvia; poukazuje na to, že prehĺbená súčinnosť ekonomických zdrojov a ľudského kapitálu je nevyhnutná na dosiahnutie pokroku vo výskume položiek s dvojakým použitím, ktorý minimalizuje našu vonkajšiu závislosť a zabezpečuje naše zásoby a suroviny pre priemysel, a to najmä pre priemysel rozhodujúceho charakteru;
7. konštatuje, že Európska rada síce v decembri 2013 nereagovala primerane na túto situáciu, ale načrtla viacero smerovaní ďalších krokov na zlepšenie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky a zaviazala sa, že v júni roku 2015 vyhodnotí dosiahnutý pokrok; ľutuje, že napriek ďalšiemu zhoršovaniu bezpečnostného prostredia tak vnútri, ako aj na východe a na juhu EÚ, ktoré ohrozuje jej bezpečnosť, sa pri riešení súčasných bezpečnostných problémov a hrozieb nedosiahol skutočný pokrok;
8. naliehavo vyzýva Európsku radu, aby si vzala potrebné ponaučenia a prijala konkrétne opatrenia na prekonanie roztrieštenosti európskeho trhu v oblasti obrany; vyzýva Európsku radu, aby poskytla konkrétne usmernenia k obranným politikám a európskemu trhu v oblasti obrany, a to s ohľadom na špecifiká sektora obrany, s cieľom posilniť jeho transparentnosť a konkurencieschopnosť a v záujme zaručenia dostupnosti obranných schopností potrebných na zaistenie európskej bezpečnosti a na plnenie cieľov SBOP;

Menší európsky dopyt z dôvodu rozpočtových škrtov: potreba ďalšej spolupráce

9. je presvedčený, že roky nekoordinovaných vnútroštátnych obranných rozpočtov v Európe sa musia vyvážiť užšou spoluprácou a koordináciou medzi členskými štátmi, a to aj skĺbením politík obranných rozpočtov a koordináciou strategických výberov týkajúcich sa nákupu vojenského materiálu a materiálu na dvojaké použitie v súlade s normami transparentného verejného obstarávania; zdôrazňuje potrebu počiatočného plánovania strategických investícií členských štátov do nákupu a obnovy zariadení; pripomína svoju požiadavku na konsolidáciu v celej EÚ s cieľom podpory a udržiavania konkurencieschopnej a nezávislej EDTIB; zdôrazňuje, že vytvorenie efektívnej a transparentnej EDTIB je kľúčovým prvkom európskej schopnosti chrániť svojich občanov, svoje záujmy a hodnoty v súlade s cieľmi zmluvy a plniť svoje úlohy ako garanta bezpečnosti; vyzýva Komisiu, aby vypracovala priemyselnú stratégiu, ktorá vymedzí kľúčové schopnosti, na ktorých by sa EDTIB mohla zakladať;
10. pripomína, že 28 členských štátov EÚ je celosvetovo stále na druhom mieste, pokiaľ ide o výdavky na obranu a vývoz zbraní; domnieva sa, že táto skutočnosť poukazuje na

kľúčovú úlohu, ktorú členské štáty EÚ a Únia stále zohrávajú v celosvetovom predaji zbraní a vo verejnom obstarávaní na účely obrany; považuje celkové ročné výdavky na obranu vo výške 190 miliárd EUR za enormné množstvo peňazí daňových poplatníkov; pripomína tiež, že mnoho nedávnych štúdií preukázalo, že hlavný problém spočíva v tom, že v mnohých z 28 členských štátov EÚ sa obranné rozpočty čerpajú veľmi neefektívnym spôsobom, čo vedie k výrazným oneskoreniam, vyšším nákladom a v mnohých prípadoch k tomu, že vrtuľníky, stíhačky a iné technológie nie sú schopné prevádzky, hoci sú úplne nové; zdôrazňuje, že je potrebné hĺbkovo prepracovať vzťahy medzi vnútroštátnymi orgánmi verejnej správy v oblasti obrany a obranným priemyslom a zaviesť prísne kvalitatívne kritériá pre výstup projektov verejného obstarávania;

11. zastáva názor, že súčasné rozpočtové obmedzenia v členských štátoch EÚ by mali predstavovať príležitosť pre väčšiu a lepšiu spoluprácu v oblasti akvizícií obranného zariadenia, aby bola zaistená lepšia hodnota za peniaze daňových poplatníkov a aby sa zabezpečili primerané vojenské schopnosti v EÚ a udržateľný režim na zaistenie bezpečnosti dodávok; domnieva sa, že členské štáty čelia voľbe medzi účinnou spoluprácou na riešení spoločných problémov alebo stratou strategických schopností a nechránením občanov členských štátov a európskych občanov a ich záujmov;
12. pripomína potrebu pevnejšieho zblížovania vnútroštátnych procesov obranného plánovania a v tejto súvislosti víta skutočnosť, že Rada prijala Politický rámec na systematickú a dlhodobú obrannú spoluprácu; považuje však za poľutovaniahodnú jeho nezáväznú povahu a skutočnosť, že nezaviedol jasný a štruktúrovaný proces; zdôrazňuje, že tento dokument by mala Európska rada uvítať, aby sa stal hlavnou hnacou silou; vyzýva členské štáty, aby požiadali EDA o podporu pri svojom preskúvaní národnej obrany a podelili sa o informácie o národných investičných plánoch a prioritách v rámci Vojenského výboru EÚ; vyzýva členské štáty, aby začali stálu štruktúrovanú spoluprácu (PESCO) ako prostriedok pre lepšiu koordináciu a aby využívali financovanie EÚ pre mierovú spoluprácu; vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP), aby predložila realistické plány na úspešné začatie PESCO;
13. požaduje, aby sa uprednostňovala spolupráca a zhromažďovanie a spoločné využívanie iniciatív a aby sa na tento účel vytvorili stimuly; vyzýva Európsku komisiu, aby predložila návrh objasňujúci, ako by mohli daňové stimuly, ktoré nenarúšajú trh, slúžiť týmto cieľom; berie na vedomie rozhodnutie Belgicka priznať oslobodenie od DPH pre *ad hoc* projekty EDA a domnieva sa, že táto výnimka by sa mala zovšeobecniť na všetky činnosti EDA v oblasti spolupráce; víta prácu EDA na mechanizme spoločného obstarávania a očakáva, že tento mechanizmus bude obsahovať opatrenia na stimulovanie spoločného nákupu a podpory obranného zariadenia;
14. pripomína, že obranné odvetvia, a najmä MSP, môžu v rámci programov Horizont 2020 a COSME a európskych štrukturálnych a investičných fondov žiadať o financovanie projektov na dvojaké použitie a ďalších projektov zo zdrojov EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pomáhali spoločnostiam, najmä malým a stredným podnikom, pri

primeranom vyžívaní príležitostí európskeho financovania pre projekty súvisiace s obranou;

15. poukazuje na to, že v poslednom čase EÚ čoraz častejšie bojuje s hrozbami a výzvami v kybernetickom priestore, ktoré predstavujú vážnu hrozbu pre bezpečnosť jednotlivých členských štátov a EÚ ako celku; domnieva sa, že tieto hrozby by sa mali riadne posúdiť a mali by sa prijať opatrenia na úrovni EÚ v záujme zabezpečenia technických a iných bezpečnostných opatrení v členských štátoch;
16. žiada Európsku radu, aby na svojom zasadnutí v júni 2015 riešila otázku potreby zjednodušiť postupy verejného obstarávania a zadávania verejných zákaziek vo vzťahu ku kybernetickej bezpečnosti a zaistiť väčšiu koordináciu medzi členskými štátmi s cieľom umožniť Únii pohotovo reagovať na veľké globálne hrozby, ako sú kybernetický terorizmus a kybernetické útoky;
17. pripomína svoju výzvu PK/VP a Rade na vypracovanie spoločnej pozície EÚ k používaniu ozbrojených bezpilotných lietadiel, v ktorej sa najväčší význam prikladá dodržiavaniu ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva a riešia otázky, ako je právny rámec, proporionalita, zodpovednosť, ochrana civilného obyvateľstva a transparentnosť;

Rast vonkajšej závislosti: potreba spoločného prístupu

18. upozorňuje, že európske spoločnosti pôsobiace v obrannom odvetví čoraz častejšie získavajú kompenzácie za svoj znížený obrat v Európe prostredníctvom vývozu mimo EÚ; vyjadruje znepokojenie nad možnými nedostatkami tohto prístupu, ako je napríklad prenos citlivých technológií a práv duševného vlastníctva k ich budúcim konkurentom a presun výroby mimo EÚ, čím sa oslabuje európska bezpečnosť dodávok; je presvedčený, že vystavenie Európskej únie riziku toho, že EDTIB by bola závislá od zákazníkov v tretích mocnostiach s rozličnými strategickými záujmami, predstavuje vážnu strategickú chybu;
19. keďže v spoločnej pozícii EÚ k vývozu zbraní sa vymedzuje spoločná definícia kontroly vývozu vojenskej technológie a materiálu, ktorá umožňuje koordináciu vnútroštátnych systémov kontroly vývozu; domnieva sa, že jednotnejšie uplatňovanie jej ôsmich kritérií je potrebné s cieľom zabezpečiť nielen to, aby spoločné ciele zahraničnej a bezpečnostnej politiky mali prednosť pred krátkodobými hospodárskymi ziskami, ale aj to, aby pre európske priemyselné odvetvia platili rovnaké podmienky;
20. naliehavo vyzýva členské štáty, aby plnili zásady spoločnej pozície a aby v rámci výročných správ v plnej miere informovali o stave ich vývozu obranného zariadenia do tretích krajín; vyzýva Radu a PK/VP, aby preskúmali možnosti, ako zlepšiť dodržiavanie povinnosti predkladania správ a ako zvýšiť transparentnosť a verejnú

kontrolu rámca kontroly vývozu; pripomína, že dodržiavanie spoločnej pozície je základom plnenia zásad a hodnôt EÚ, najmä v oblastiach medzinárodného práva týkajúceho sa ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva, a jej zodpovednosti v oblasti miestnej, regionálnej a globálnej bezpečnosti;

21. berie na vedomie oznámenie Komisie o prehodnotení politiky kontroly vývozu predmetov na dvojaké použitie a v tejto súvislosti zdôrazňuje nevyhnutnosť zabezpečenia spôsobov kontroly, ktoré nebránia voľnému toku tovaru a technológií v rámci vnútorného trhu a zabraňujú rozličným výkladom predpisov EÚ; naliehavo vyzýva Komisiu, aby urýchlene predložila nový legislatívny návrh na aktualizáciu režimu kontroly vývozu predmetov na dvojaké použitie s cieľom zlepšiť jeho súdržnosť, efektívnosť, transparentnosť a uznávanie jeho vplyvu na ľudské práva a zároveň zabezpečiť rovnaké podmienky; zdôrazňuje, že tento návrh musí brať do úvahy meniaci sa charakter bezpečnostných výziev a rýchlosť technologického vývoja, najmä pokiaľ ide o softvér a zariadenie systému ostrahy, narušiteľský softvér a zariadenie a obchodovanie v oblasti softvérovej zraniteľnosti;
22. konštatuje, že čoraz väčšia dôležitosť technológií dvojakého použitia síce ponúka výhody, čo sa týka synergie medzi obranným sektorom a komerčnou výrobou, vytvára však aj ich závislosť od civilných dodávateľských reťazcov, ktoré často umiestňujú svoju výrobu mimo Európy; požaduje informácie od Komisie a EDA o možných rizikách rastúcej internacionalizácie a možných účinkoch, ktoré zmeny vlastníctva v obrannom sektore môžu mať na bezpečnosť dodávok, ako aj o zvýšených rizikách pre európsku a národnú bezpečnosť vrátane digitálnej infraštruktúry EÚ; vyzýva Komisiu, aby včas informovala Parlament o stave zelenej knihy o kontrole obranných a citlivých bezpečnostných priemyselných spôsobilostí, ktorej vydanie do konca roku 2014 oznámila, a požaduje informácie o výsledku ohlásených konzultácií so zainteresovanými stranami;
23. víta prácu EDA a Komisie na režime celoeurópskej bezpečnosti dodávok, a to na základe poverenia Európskou radou, a teší sa na plán konkrétnych krokov, ktorý má byť v júni 2015 predložený na schválenie hlavami štátov a predsedami vlád; vyzýva Európsku komisiu a EDA, aby podrobne vysvetlili rozsah, v akom bol návrh Parlamentu o „komplexnom a ambicióznom režime na zaistenie bezpečnosti dodávok v rámci EÚ (...) na základe systému vzájomných záruk a analýzy rizík a potrieb, a prípadne s využitím právneho základu stálej štruktúrovanej spolupráce“ (A7-0358/2013) zaradený do prípravných prác; domnieva sa, že metodiky používané Komisiou v minulosti, ako je mapovanie a monitorovanie, neboli postačujúce; zdôrazňuje, že je potrebné zamerať sa na nové prístupy, pokiaľ ide o zabezpečenie voľného pohybu vojenského materiálu pre ozbrojené sily 28 členských štátov;
24. domnieva sa, že vzájomné záruky bezpečnosti dodávok medzi členskými štátmi by mali byť základným prvkom budovania integrovaného európskeho trhu v oblasti obrany; víta aktualizovaný rámcový dohovor EDA o bezpečnosti dodávok ako nástroj, ktorý

posilňuje vzájomnú dôveru a solidaritu, ľutuje však, že tento dohovor nevytvára žiadne právne záväzky; zastáva názor, že celoeurópsky režim bezpečnosti dodávok musí vychádzať z vykonávania platných právnych predpisov, a najmä z úplného vykonávania smernice o transferoch vnútri EÚ, aby sa odstránili prekážky pohybu výrobkov obranného priemyslu vnútri EÚ;

Uplatňovanie pravidiel vnútorného trhu v plnom rozsahu

25. zdôrazňuje, že cieľom obranného balíka, ktorý predložila Komisia, je podporiť konkurencieschopnosť európskeho obranného sektora a že jedným z jeho cieľov je obmedziť problémy, ktoré vyplývajú z roztrieštenosti európskeho trhu v oblasti obrany, z určitých protekcionistických postojov pri zadávaní zákaziek v sektore obrany a z nedostatočnej koordinácie medzi jednotlivými členskými štátmi, pokiaľ ide o ich režimy kontroly transferov výrobkov obranného priemyslu;
26. zdôrazňuje, že jednotný trh v oblasti obrany by zabezpečil úplnú transparentnosť a zabránil duplicitnému úsiliu, ktoré vedie k narušeniam trhu; poukazuje na to, že úspech mierových a bezpečnostných misií SBOP závisí do značnej miery od ich schopnosti rýchlej reakcie a že väčšia integrácia má kľúčový význam pre zefektívnenie procesov a znižovanie nákladov;
27. poukazuje na to, že dokončenie európskeho trhu v oblasti obrany si vyžaduje vysoko konkurenčnú priemyselnú základňu založenú na inováciách a technológiách, ktorá môže dosiahnuť synergie prostredníctvom užšej cezhraničnej spolupráce, a že pokroky vo výskume položiek s dvojakým použitím majú kľúčový význam pre zaručenie našej nezávislosti a zaistenie bezpečnosti dodávok, a to najmä dodávok dôležitých položiek;
28. poukazuje na to, že na posilnenie európskych obranných a technologických inovácií a na dosiahnutie významných úspor musí Európa vytvoriť úspory z rozsahu a mať spoločný trh EÚ pre verejné obstarávanie v oblasti obrany, a to aj s cieľom podporiť moderný, integrovaný a konkurencieschopný európsky obranný priemysel; zdôrazňuje, že pravidlá vnútorného trhu by sa mali uplatňovať v plnej miere, aby sa zmiernila prebiehajúca fragmentácia európskeho obranného a bezpečnostného sektora, ktorá vedie k zdvojojovaniu programov pre obranné zariadenia a k nedostatku transparentnosti, pokiaľ ide o vzťahy medzi vnútroštátnymi správnymi orgánmi v oblasti obrany a obranným priemyslom, a to prostredníctvom posilnenej cezhraničnej spolupráce; naliehavo vyzýva členské štáty, aby odstránili vnútroštátne pravidlá, ktoré nie sú v súlade so smernicami 2009/43/ES a 2009/81/ES a bránia vnútornému trhu pre verejné obstarávanie v oblasti obrany, a aby správne vykonávali a presadzovali smernicu 2009/81/ES o verejnom obstarávaní v oblastiach obrany a bezpečnosti a smernicu 2009/43/ES o transferoch výrobkov obranného priemyslu; vyzýva Komisiu, aby podnikla konkrétne kroky na zabezpečenie správneho uplatňovania smerníc a na kontrolu a monitorovanie vnútroštátnych postupov transpozície s cieľom ubezpečiť sa, či nevedú k narušeniam trhu;

29. vyzýva Komisiu, aby s cieľom čo najlepšieho využitia zdrojov povzbudila členské štáty, aby vykonávali spoločné nákupy prostredníctvom centrálnych obstarávacích organizácií, napríklad EDA, ako je stanovené v smernici 2009/81/ES;
30. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vyvíjala väčšie úsilie o vytvorenie rovnakých podmienok na európskych trhoch v oblasti obrany s cieľom bojovať proti protekcionistickým praktikám členských štátov tým, že bude podporovať cezhraničnú spoluprácu a lepší prístup k dodávateľským reťazcom obranného priemyslu a že prijme opatrenia na ukončenie situácie, keď niektoré členské štáty konajú výlučne ako dodávatelia a iné výlučne ako nákupcovia obranných technológií; domnieva sa v tejto súvislosti, že používanie výnimiek podľa smernice 2009/81/ES musí byť riadne odôvodnené; vyzýva Komisiu, aby informovala Parlament o účinkoch siedmich usmernení (pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti, vylúčenia, výskum a vývoj, bezpečnosť dodávok, bezpečnosť informácií, využívanie subdodávok, kompenzácie), ktoré už boli publikované, a poznamenáva, že Komisia plánuje vydať ďalšie dve v roku 2015; domnieva sa, že tieto usmernenia predstavujú ideálnu príležitosť, aby Komisia nadviazala dialóg s členskými štátmi o otázkach, ktoré nikdy neboli riešené štruktúrovaným a otvoreným spôsobom, a požaduje informácie o výsledkoch takéhoto dialógu s členskými štátmi;
31. poznamenáva, že v súčasnom znení a v praxi článok 346 ZFEÚ stále ponúka členským štátom veľký priestor na voľnú úvahu, pokiaľ ide o jeho použitie, a teda na odchýlenie sa od uplatňovania právnych predpisov EÚ pre verejné obstarávanie v oblasti obrany; vyzýva preto členské štáty, aby uplatňovali článok 346 ZFEÚ správnym a účinným spôsobom, ktorý je v súlade s požiadavkami vysvetlenými v pravidlách EÚ, v smerniciach o vnútornom trhu a pravidlách pre verejné obstarávanie v oblasti obrany; pripomína, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie by sa opatrenia podľa článku 346 mali obmedziť na výnimočné a jasne vymedzené prípady a nesmú presahovať rámec týchto prípadov; varuje, že nesprávnym prikláňaním sa k odchýlkam od pravidiel jednotného trhu sa aktívne narúša hospodárska súťaž v EÚ, obmedzuje transparentnosť, uľahčuje korupcia, a tým sa poškodzuje vytvorenie trhu EÚ v oblasti obrany, čo je škodlivé pre fungujúcu EDTIB a vývoj dôveryhodných vojenských spôsobilostí;
32. konštatuje, že v dlhodobom horizonte postupné úplné zrušenie kompenzácií prispeje k lepšiemu fungovaniu vnútorného trhu v európskom obrannom sektore; vyzýva preto Komisiu, aby aj naďalej kontrolovala, či členské štáty postupne rušia kompenzácie, ktoré nie sú riadne odôvodnené na základe článku 346 zmluvy; považuje to za nevyhnutné na zabezpečenie bezproblémového fungovania a transparentnosti vnútorného trhu v európskom obrannom sektore a rovnakých podmienok pre dodávateľov, najmä pre MSP;
33. pripomína, že rámcové dohody, využívanie subdodávok a rozdelenie zákazky na časti

by mali byť spôsobmi, ako sprístupniť zavedené dodávateľské reťazce v prospech malým a stredným podnikom; poukazuje však na to, že musia byť zaručené zásady transparentnosti v subdodávateľskom reťazci a spoločná zodpovednosť; vyzýva členské štáty, EDA a Komisiu, aby navzájom, ako aj s hlavnými dodávateľmi spolupracovali s cieľom zabezpečiť, aby MSP boli plne oboznámené s jednotlivými etapami v hodnotovom reťazci, keďže im to pomôže pri konsolidácii a uľahčí prístup k verejnému obstarávaniu v oblasti obrany a bude to kompenzovať zemepisne nerovnomerný vývoj európskych technológií a obrannej základne;

34. konštatuje, že priemysel zavádza hlavné nástroje stanovené v smernici o transferoch v obrannom sektore, najmä všeobecné transferové licencie a certifikáciu podnikov v oblasti obrany, naďalej vo veľmi obmedzenej miere a že v administratívnej spolupráci medzi členskými štátmi sú medzery pri zabezpečovaní primeraných kontrolných opatrení s cieľom zabrániť porušeniu podmienok transferových licencií; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili účinné používanie týchto nástrojov v praxi, a preto víta iniciatívu Komisie na vytvorenie pracovnej skupiny spolu s členskými štátmi na harmonizáciu smernice o prevodoch v rámci EÚ;
35. berie na vedomie plán Komisie z roku 2014 nazvaný Smerom ku konkurencieschopnejšiemu a efektívnejšiemu odvetviu obrany a bezpečnosti a záväzok Komisie uvedený v tomto dokumente preskúmať, ako by bolo možné zmierniť negatívny dosah kompenzácií požadovaných tretími krajinami, ako aj preskúmať vplyv kompenzácií na vnútorný trh a európsky priemysel; zdôrazňuje význam včasného plnenia tohto plánu a v prípade potreby prijatia ďalších opatrení; plne podporuje úsilie Komisie poskytovať praktické usmernenia pre MSP s využitím európskych fondov v oblasti projektov s dvojakým použitím;
36. pripomína, že členské štáty musia urýchlene zlepšiť transparentnosť postupov verejného obstarávania v obrannom sektore voči Komisii a agentúram EÚ; zdôrazňuje, že osobitné postupy zadávania verejných zákaziek, ako je rokovacie konanie o zadaní zákazky bez zverejnenia oznámenia o vyhlásení zadávacieho konania, by sa mali obmedziť na výnimočné prípady a mali by byť odôvodnené len naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu spojenými s obranou a bezpečnosťou, v súlade so smernicou 2009/81/ES; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila primerané monitorovanie, ktoré umožní predkladanie komplexných správ o obidvoch smerniciach Parlamentu a Rade v roku 2016, ako je naplánované;
37. pripomína dôležitosť pravidelných kontrol obranného a bezpečnostného vybavenia zo strany príslušných orgánov dohľadu vrátane kontrol riadneho účtovníctva;
38. zdôrazňuje, že spolupráca medzi strategickými partnermi má zásadný význam pre európsku bezpečnosť dodávok, a preto vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri dojednávaní medzinárodných obchodných dohôd zohľadňovali verejné obstarávanie v

oblasti obrany;

Preskúmanie balíka opatrení týkajúcich sa verejného obstarávania v oblasti obrany

39. vyzýva Komisiu, aby vo svojich správach pre Parlament a Radu týkajúcich sa vykonávania smerníc 2009/81/ES a 2009/43/ES v roku 2016 dôsledne posúdila, či a do akej miery sa ich ustanovenia správne presadzovali a či boli dosiahnuté ich ciele, a aby podľa toho vypracovala legislatívne návrhy, ak na to poukážu zistenia zo správy;
40. zdôrazňuje, že členským štátom by sa mali uložiť ďalšie osobitné povinnosti v oblasti podávania správ spolu so zabezpečením zodpovedajúcich záruk zachovania dôvernosti;
41. pripomína, že účelom modernizácie pravidiel EÚ o verejnom obstarávaní v zmysle smerníc 2014/24/EÚ a 2014/25/EÚ, ktoré boli prijaté v roku 2014, je zabezpečiť transparentnosť v subdodávateľskom reťazci a dodržiavanie právnych predpisov v oblasti ochrany životného prostredia a v sociálnej a pracovnej oblasti; poukazuje na to, že podľa nových smerníc sa umožňujú jednoduchšie postupy, ako sú používanie elektronického verejného obstarávania, zhromaždenie dopytu a využitie ekonomicky najvýhodnejšej ponuky, ktoré sa môžu prispôsobiť špecifikám obranného a bezpečnostného sektora;
42. s cieľom vybudovať inovatívny a konkurencieschopný európsky priemysel a čo najlepšie využívať rozpočty určené na bezpečnosť a obranu požaduje začlenenie nového postupu „inovatívneho partnerstva“ do verejného obstarávania v oblasti obrany, aby sa verejným obstarávateľom umožnilo zaviesť tento postup na vývoj a následný nákup nových, inovačných výrobkov, služieb alebo prác a aby sa poskytli potrebné stimuly na trhu a podporil vývoj inovačných riešení bez vylúčenia trhu;
43. zdôrazňuje, že pri postupoch zadávania verejných zákaziek v oblasti obranného a bezpečnostného vybavenia je potrebné vziať do úvahy zabezpečenie maximálnej ochrany a bezpečnosti civilného obyvateľstva;
44. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil predsedovi Európskej rady, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, parlamentom členských štátov, Parlamentnému zhromaždeniu NATO a generálnemu tajomníkovi NATO.

24.4.2015

STANOVISKO VÝBORU PRE VNÚTORNÝ TRH A OCHRANU SPOTREBITEĽA (*)

pre Výbor pre zahraničné veci

k vplyvu vývoja na európskych trhoch v oblasti obrany na bezpečnostné a obranné spôsobilosti v Európe
(2015/2037(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko (*): Ildikó Gáll-Pelcz

(*) Postup pridružených výborov – článok 54 rokovacieho poriadku

NÁVRHY

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. víta rozhodnutie Európskej rady o zaradení témy Európske trhy v oblasti obrany do programu jej samitu, ktorý sa uskutoční v júni 2015; upozorňuje však na skutočnosť, že prijatie strategických opatrení Európskej rady v decembri 2013 nevedlo ku konkrétnym opatreniam a k užšej spolupráci medzi rôznymi zainteresovanými stranami spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP); vyzýva Európsku radu, aby poskytla konkrétne usmernenia k obranným politikám a európskemu trhu v oblasti obrany, a to s ohľadom na špecifiká sektora obrany, s cieľom posilniť vnútorný trh v oblasti bezpečnosti a obrany;
2. pripomína, že politiky v oblasti vnútorného trhu a obrany by sa nemali považovať za protichodné; zdôrazňuje, že dobre fungujúci vnútorný trh výrobkov obranného priemyslu by výrazne prispel k dosiahnutiu cieľov SBOP, a vyjadruje poľutovanie, že aj napriek prijatiu smerníc z obranného balíka v roku 2009 sa v tomto smere dosiahol len malý pokrok; zdôrazňuje, že správne vykonávanie právneho rámca verejného obstarávania EÚ členskými štátmi by mohlo prispieť k účinnejšiemu vynakladaniu vnútroštátnych finančných prostriedkov na obranu a posilneniu európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (EDTIB); domnieva sa v tejto súvislosti, že užšia spolupráca medzi členskými štátmi pomôže predchádzať zdvojenému úsiliu a bude mať pozitívnejší nepriamy účinok v rôznych sektoroch, ktoré sú vzájomne previazané;
3. poukazuje na to, že vzhľadom na vplyv hospodárskej krízy a škrty v obranných rozpočtoch členských štátov v čase zvýšenia globálnych výziev a hrozieb je teraz viac ako inokedy dôležité čo najlepšie využívať zdroje, a to zlepšením koordinácie najmä v

obranných spôsobilostiach; zdôrazňuje, že je potrebné včasné plánovanie strategických investícií do nákupu a modernizácie zariadení zo strany členských štátov;

4. zdôrazňuje, že cieľom obranného balíka, ktorý predložila Komisia, je podporiť konkurencieschopnosť európskeho obranného sektora a že jedným z jeho cieľov je obmedziť problémy, ktoré vyplývajú z roztrieštenosti európskeho trhu v oblasti obrany, určitých protekcionistických postojov pri zadávaní zákaziek v sektore obrany a nedostatočnej koordinácie, pokiaľ ide o režimy kontroly transferov výrobkov obranného priemyslu medzi jednotlivými štátmi;
5. zdôrazňuje, že jednotný trh v oblasti obrany zabezpečí úplnú transparentnosť a zabráni duplicitnému úsiliu, ktoré vedie k narušeniu trhu; poukazuje na to, že úspech mierových a bezpečnostných misií SBOP závisí do značnej miery od ich schopnosti rýchlej reakcie a že väčšia integrácia má kľúčový význam pre zefektívnenie procesov a znižovanie nákladov;
6. poukazuje na to, že dokončenie európskeho trhu v oblasti obrany si vyžaduje vysoko konkurenčnú priemyselnú základňu založenú na inováciách a technológiách, ktorá môže dosiahnuť synergie prostredníctvom užšej cezhraničnej spolupráce, a že pokroky vo výskume položiek s dvojakým použitím majú kľúčový význam pre zabezpečenie našej nezávislosti a zaistenie bezpečnosti dodávok, a to najmä dodávok dôležitých položiek;

Uplatňovanie pravidiel vnútorného trhu v plnom rozsahu

7. vyzýva Komisiu, aby s ohľadom na zvýšenie účinnosti misií SBOP zosúladiť finančné pravidlá, ktorými sa riadi všeobecný rozpočet EÚ, s ustanoveniami smerníc o verejnom obstarávaní a zadávaní zákaziek, a to najmä pokiaľ ide o misie SBOP, s cieľom zabezpečiť rýchlu a pružnú realizáciu civilných operácií;
8. poukazuje na to, že na posilnenie európskej obrany a technologických inovácií a na dosiahnutie významných úspor musí Európa vytvoriť úspory z rozsahu a mať spoločný európsky trh pre verejné obstarávanie v oblasti obrany, aj s cieľom podporiť moderný, integrovaný a konkurencieschopný európsky obranný priemysel; zdôrazňuje, že pravidlá vnútorného trhu by sa mali uplatňovať v plnej miere, aby sa zmiernila prebiehajúca fragmentácia európskeho obranného a bezpečnostného sektora, čo vedie k zdvojeniu programov pre obranné zariadenia a nedostatku transparentnosti, pokiaľ ide o vzťahy medzi vnútroštátnymi správnymi orgánmi v oblasti obrany a obranným priemyslom, a to prostredníctvom posilnenej cezhraničnej spolupráce; naliehavo vyzýva členské štáty, aby odstránili vnútroštátne pravidlá, ktoré nie sú v súlade so smernicami 2009/43/ES a 2009/81/ES a bránia spoločnému trhu pre verejné obstarávanie v oblasti obrany a správne vykonávaniu a presadzovaniu smernice 2009/81/ES o verejnom obstarávaní v oblastiach obrany a bezpečnosti a smernice 2009/43/ES o transferoch výrobkov obranného priemyslu; vyzýva Komisiu, aby podnikla konkrétne kroky na zabezpečenie správneho používania smerníc a na kontrolu a monitorovanie vnútroštátnych postupov transpozície s cieľom ubezpečiť sa, či nevedú k narušeniu trhu;
9. vyzýva Komisiu, aby s ohľadom na čo najlepšie využitie zdrojov podporila členské štáty, aby vykonávali spoločné nákupy prostredníctvom centrálnych obstarávacích organizácií, ako je Európska obranná agentúra (EDA), ako je stanovené v smernici 2009/81/ES;
10. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vyvíjala väčšie úsilie o vytvorenie rovnakých podmienok na európskych trhoch v oblasti obrany s cieľom bojovať proti protekcionistickým

praktikám členských štátov tým, že bude podporovať cezhraničnú spoluprácu a lepší prístup k dodávateľským reťazcom obranného priemyslu a tým, že prijme opatrenia na ukončenie situácie, keď niektoré členské štáty konajú výlučne ako dodávatelia a iné výlučne ako nákupcovia obranných technológií; domnieva sa v tejto súvislosti, že používanie výnimiek, ako je uvedené v smernici 2009/81/ES, musí byť riadne odôvodnené; vyzýva Komisiu, aby informovala Parlament o účinkoch siedmich usmernení (rozsah pôsobnosti, vylúčenia, výskum a vývoj, bezpečnosť dodávok, bezpečnosť informácií, využívanie subdodávok, kompenzácie), ktoré už boli publikované, a poznamenáva, že Komisia plánuje vydať ďalšie dve v roku 2015; domnieva sa, že tieto usmernenia predstavujú ideálnu príležitosť, aby Komisia nadviazala dialóg s členskými štátmi o otázkach, ktoré nikdy neboli riešené štruktúrovaným a otvoreným spôsobom, a požaduje informácie o výsledkoch tohto dialógu s členskými štátmi;

11. poznamenáva, že v súčasnom znení a v praxi členských štátov článok 346 ZFEÚ stále ponúka členským štátom veľký priestor na voľnú úvahu, pokiaľ ide o jeho použitie, a teda na odchýlenie sa od uplatňovania právnych predpisov EÚ pre verejné obstarávanie v oblasti obrany; vyzýva preto členské štáty, aby účinne a správne uplatňovali článok 346 ZFEÚ spôsobom, ktorý je v súlade s požiadavkami stanovenými pravidlami EÚ, smernicami o vnútornom trhu a pravidlami pre verejné obstarávanie v oblasti obrany; pripomína, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie by sa opatrenia podľa článku 346 mali obmedziť na výnimočné a jasne vymedzené prípady a nesmú presahovať rámec týchto prípadov; varuje, že nesprávnym prikláňaním sa k odchýlke od pravidiel jednotného trhu sa aktívne narúša hospodárska súťaž v EÚ, obmedzuje sa transparentnosť, uľahčuje sa korupcia a tým sa poškodzuje vytvorenie trhu EÚ v oblasti obrany, čo je škodlivé pre fungujúcu EDTIB a vývoj dôveryhodných vojenských spôsobilostí;
12. konštatuje, že v dlhodobom horizonte postupné úplné zrušenie kompenzácií prispeje k lepšiemu fungovaniu vnútorného trhu v európskom obrannom sektore; vyzýva preto Komisiu, aby aj naďalej kontrolovala, či členské štáty postupne rušia kompenzácie, ktoré nie sú riadne odôvodnené na základe článku 346 zmluvy; považuje to za nevyhnutné na zabezpečenie bezproblémového fungovania a transparentnosti vnútorného trhu v európskom obrannom sektore a rovnakých podmienok pre dodávateľov, najmä pre malé a stredné podniky;
13. pripomína, že rámcové dohody, využívanie subdodávok a rozdelenie zákazky na časti by mali byť spôsobmi, ako sprístupniť zavedené dodávateľské reťazce malým a stredným podnikom; poukazuje však na to, že musia byť zaručené zásady transparentnosti v subdodávateľskom reťazci a spoločná zodpovednosť; vyzýva členské štáty, Európsku obrannú agentúru a Komisiu, aby navzájom, ako aj s hlavnými dodávateľmi, spolupracovali s cieľom zabezpečiť, aby MSP boli plne oboznámené s jednotlivými etapami v hodnotovom reťazci, pretože im to pomôže zlepšiť a uľahčiť ich prístup k verejnému obstarávaniu v oblasti obrany a riešiť zemepisne nerovnomerný vývoj európskych technológií a obrannej základne;
14. konštatuje, že priemysel zavádza hlavné nástroje stanovené v smernici o transferoch v obrannom sektore, najmä všeobecné transferové licencie a certifikáciu podnikov v oblasti obrany, naďalej vo veľmi obmedzenej miere, a že v administratívnej spolupráci medzi členskými štátmi sú medzery pri zabezpečovaní primeraných kontrolných opatrení s cieľom zabrániť porušeniu podmienok transferových licencií; naliehavo vyzýva Komisiu

a členské štáty, aby zabezpečili účinné používanie týchto nástrojov v praxi, a preto víta iniciatívu Komisie na vytvorenie pracovnej skupiny s členskými štátmi na harmonizáciu smernice o prevodoch v rámci EÚ;

15. berie na vedomie plán Komisie z roku 2014 nazvaný Smerom ku konkurencieschopnejšiemu a efektívnejšiemu odvetviu obrany a bezpečnosti a záväzok Komisie v tomto dokumente preskúmať, ako by bolo možné zmierniť negatívny dopad kompenzácií požadovaných tretími krajinami, ako aj preskúmať vplyv kompenzácií na vnútorný trh a európsky priemysel, pričom zdôrazňuje význam jeho včasného vykonávania a prijatia prípadných ďalších opatrení; plne podporuje úsilie Komisie poskytovať praktické usmernenia pre malé a stredné podniky s využitím európskych fondov v oblasti projektov s dvojakým použitím;
16. pripomína, že členské štáty musia urýchlene zlepšiť transparentnosť postupov verejného obstarávania v obrannom sektore voči Komisii a agentúram EÚ; zdôrazňuje, že osobitné postupy zadávania verejných zákaziek, ako je rokovacie konanie o zadaní zákazky bez zverejnenia oznámenia o vyhlásení zadávacieho konania, by sa mali obmedziť na výnimočné prípady a mali by byť odôvodnené len naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu spojenými s obranou a bezpečnosťou, v súlade so smernicou 2009/81/ES; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila primerané monitorovanie, ktoré umožní predkladanie komplexných správ o obidvoch smerniciach Parlamentu a Rade v roku 2016, ako je naplánované;
17. vyzýva Komisiu, aby zvážila urýchlené zverejnenie svojej zelenej knihy o kontrole aktív pôvodne plánovanej na koniec roka 2014 v súlade s plánom z roku 2014, a pred predložením správy o vykonávaní vykonala riadnu a komplexnú analýzu vplyvu vykonávania „obrného balíka“ vrátane konzultácie so združeniami obranného priemyslu, členskými štátmi, EDA a ďalšími zainteresovanými stranami vrátane organizácií pôsobiacich v oblasti prevencie konfliktov, mieru a bezpečnosti;
18. pripomína dôležitosť pravidelných kontrol obranného a bezpečnostného vybavenia zo strany príslušných orgánov dohľadu vrátane kontroly riadneho účtovníctva;
19. zdôrazňuje, že spolupráca medzi strategickými partnermi má zásadný význam pre európsku bezpečnosť dodávok, a preto vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri dojednávaní medzinárodných obchodných dohôd zohľadňovali verejné obstarávanie v oblasti obrany;

Preskúmanie balíka opatrení týkajúcich sa verejného obstarávania v oblasti obrany

20. vyzýva Komisiu, aby vo svojich správach pre Parlament a Radu týkajúcich sa vykonávania smerníc 2009/81/ES a 2009/43/ES v roku 2016 náležite posúdila, či a do akej miery sa ich ustanovenia správne presadzovali a či boli dosiahnuté ich ciele, a aby podľa toho vypracovala legislatívne návrhy, ak na to poukážu zistenia zo správy;
21. zdôrazňuje, že členským štátom by sa mali uložiť ďalšie osobitné povinnosti v oblasti podávania správ spolu so zabezpečením zodpovedajúcich záruk zachovania dôvernosti;
22. pripomína, že účelom modernizácie pravidiel EÚ o verejnom obstarávaní v zmysle smerníc 2014/24/EÚ a 2014/25/EÚ, ktoré boli prijaté v roku 2014, je zabezpečiť transparentnosť v subdodávateľskom reťazci a dodržiavanie právnych predpisov v oblasti ochrany životného prostredia a v sociálnej a pracovnej oblasti; poukazuje na to, že podľa

nových smerníc sa umožňujú jednoduchšie postupy, ako sú používanie elektronického verejného obstarávania, zhromaždenie dopytu a využitie ekonomicky najvýhodnejšej ponuky, ktoré sa môžu prispôbiť špecifikám obranného a bezpečnostného sektora;

23. s cieľom vybudovať inovatívny a konkurencieschopný európsky priemysel a čo najlepšie využívať rozpočty určené na bezpečnosť a obranu vyzýva na začlenenie postupu „inovatívneho partnerstva“ do verejného obstarávania v oblasti obrany, aby sa verejným obstarávateľom umožnilo zaviesť tento postup na vývoj a následný nákup nových, inovačných výrobkov, služieb alebo prác, poskytnúť potrebné stimuly na trhu a podporiť vývoj inovačných riešení bez vylúčenia trhu.
24. zdôrazňuje, že pri zadávaní verejných zákaziek v oblasti obranného a bezpečnostného vybavenia je potrebné vziať do úvahy zabezpečenie maximálnej bezpečnosti a ochrany civilného obyvateľstva.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	23.4.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+: 27 -: 6 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Dita Charanzová, Sergio Gaetano Cofferati, Daniel Dalton, Nicola Danti, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Antanas Guoga, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Philippe Juvin, Antonio López-Istúriz White, Marlene Mizzi, Eva Paunova, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pascal Arimont, Cristian-Silviu Buşoi, Birgit Collin-Langen, Dawid Bohdan Jackiewicz, Julia Reda, Ulrike Trebesius, Ulla Tørnæs
Náhradník (čl. 200 ods. 2) prítomný na záverečnom hlasovaní	Andor Deli

MENŠINOVÉ STANOVISKO

k vplyvu vývoja na európskych trhoch v oblasti obrany na bezpečnostné a obranné spôsobilosti v Európe

Výbor pre zahraničné veci, spravodajkyňa: Ana Gomes

Menšinové stanovisko, ktoré predložili poslanci EP zo skupiny GUE/NGL Sabine Lösingová, Takis Hadjigeorgiou, Sofia Sakorafaová, Pablo Iglesias

Správa vychádza z predpokladu, že posilňovanie európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (EDTIB) je nanajvýš dôležité s cieľom „chrániť svojich občanov, svoje záujmy a hodnoty v súlade s cieľmi zmluvy a plniť svoje úlohy ako garanta bezpečnosti“. Správa preto podporuje rôzne opatrenia na konsolidáciu európskeho obranného sektora, ktoré spoločne vyústia do vytvorenia značne nekontrolovateľného a vplyvného vojensko-priemyselného komplexu.

Namietame proti tejto správe, pretože:

- neodzrkadľuje negatívnu a vyhrocujúcu úlohu EÚ v súvislosti so súčasnými vojenskými konfliktami;
- predpokladá, že obranné rozpočty sú nedostatočne financované, zatiaľ čo vojenské výdavky členských štátov sú naďalej na vysokej úrovni;
- požaduje vytvorenie vojensko-priemyselného komplexu, keďže je potrebné posilniť stabilnú a autonómnu EDTIB;
- požaduje konsolidáciu obranného sektora – ktorý je vo veľkej miere skorumpovaný a vyznačuje sa nedostatkom transparentnosti – prostredníctvom vytvorenia európskeho trhu pre obranné zariadenia a služby;
- presadzuje, aby sa „uprednostňovala spolupráca, zhromažďovanie a spoločné využívanie iniciatív“ a aby sa na tieto účely vytvorili daňové stimuly;
- presadzuje príležitosti európskeho financovania pre projekty súvisiace s obranou a to, aby obranné odvetvia v rámci programov Horizont 2020 žiadali o financovanie zo zdrojov EÚ.

Požadujeme:

- odzbrojenie a presun finančných prostriedkov z vojenských do sociálnych a rozvojových rozpočtov;
- zabezpečenie, že z rozpočtu EÚ sa nebude poskytovať žiadne vojenské financovanie ani financovanie projektov s dvojakým použitím;
- úplný zákaz vývozu zbraní;
- konverziu výrobcov zbraní na civilné spoločnosti.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	4.5.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+: 40 -: 4 0: 7
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Lars Adaktusson, Michèle Alliot-Marie, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Bas Belder, Klaus Buchner, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Aymeric Chauprade, Arnaud Danjean, Mark Demesmaeker, Georgios Epitideios, Anna Elżbieta Fotyga, Eugen Freund, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Eduard Kukan, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Sofia Sakorafa, Jaromír Štětina, Charles Tannock, Johannes Cornelis van Baalen
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Reinhard Bütikofer, Neena Gill, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Marek Jurek, Antonio López-Istúriz White, Urmas Paet, Gilles Pargneaux, Soraya Post, Marietje Schaake, Jean-Luc Schaffhauser, István Ujhelyi, Traian Ungureanu, Paavo Väyrynen, Janusz Zemke
Náhradník (čl. 200 ods. 2) prítomný na záverečnom hlasovaní	Victor Boștinaru